

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

DIRECȚIA GENERALĂ
DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘI PROTECȚIA COPILULUI

Porți deschise spre inimile copiilor

Adopția, o alegere nobile pentru suflet

Se spune că un copil adoptat este un copil născut din inimă. Tot mai mulți copii declarați adoptabili au șansa de a li se îndeplini visul de a avea o familie, doi părinți și chiar un frate sau o surioară. În județul Mureș a crescut numărul copiilor adoptați, mai ales că Legea adopției s-a simplificat mult în ultimii ani. Zeci de cupluri au luat decizia de a recurge la adopție, un de act de iubire care să-i împlinească sufletește și să le întregască familia.

Statisticile arată că în județul Mureș, în anul 2021 au fost adoptați 50 de copii, în 2022 au fost adoptați 51 de copii, iar în anul 2023 un număr de 46 de copii au ajuns în mijlocul unei familii.

O familie ca un "tot unitar" cu trei frați adoptați

Viața cu un copil adoptat presupune multe provocări, dar dragostea infinită a unui cuplu care-l iubește cu adevărat poate să dărâme orice bariere. Pentru Gabriela și soțul ei viața a devenit mai colorată, plină de zâmbete, priviri suave, sincere și nevinovate și răs cristalin în momentul în care a sosit Maria. Nu au reușit să aibă proprii lor copii biologici și au decis, în urma investigațiilor și analizelor medicale, să "nu forțeze mâna destinului" și să adopte un copil. "Copilul este copil. Nu aveam chestia aceea de ego, ca să fie al nostru. Am luat decizia, ne-am dus la Direcție, le-am spus că vrem un copil și așa a apărut Maria, pe care am iubit-o mai mult decât ne-am fi putut imagina că putem iubi un copil. A fost dragoste la prima vedere, a umplut golul pe care îl aveam în inimile noastre", a rememorat momentele de început Gabriela. După un timp, Maria și-a dorit un frățior. Iar părinții au vrut să-i îndeplinească visul. I-au oferit Mariei doi frățiori, Mihai și Ștefan, ambii fiind copiii biologici ai mamei biologice a Mariei. Diferența de vârstă între Maria și Mihai este de puțin peste trei ani, iar între Mihai și Ștefan de un an și două luni. "Din momentul în care au ajuns la noi toți copiii sunt ai noștri, s-au acomodat. La băieți a fost mai grea acomodarea, dar acum am ajuns la momentul în care suntem un tot unitar", este de părere Gabriela.

"Noi nu am ascuns copiilor că sunt adoptați. Din momentul în care au început să conștientizeze, să pună întrebări li s-a spus adevărul", a adăugat Gabriela. Ea îndeamnă cuplurile care doresc să adopte să o facă cu curaj. "Le transmit să aibă curaj, pentru că din ceea ce am înțeles de la cuplurile din preajma noastră este că nu au curaj tocmai de teama pe care am avut-o și noi: că nu-i vom putea iubi pe copii ca pe proprii noștri copii. Dar este exact invers", este mesajul Gabrielei.

Adopția, "o dorință de a face bine"

Emoțiile se împletesc pe fețele părinților ce vorbesc despre momentele în care și-au cunoscut copilul. Raluca este una dintre mamele care a dorit să ofere o șansă unui copil, care nu era al ei, din punct de vedere biologic. Făcuse voluntariat și a lucrat cu copiii cu dizabilități. De acolo s-a născut dorința de a face bine. Când au adoptat fetița, Laura, avea 4 ani și opt luni, acum are 6 ani și jumătate. "După ce a ajuns la noi, în familie, ne-am atașat foarte mult. A fost ca un melanj, o dorință de a face bine. Adaptarea, partea de cunoaștere reciprocă a fost mult mai ușoară decât credeam. Au fost și suferințe și coborâșuri, dar a fost mult mai ușor decât mă așteptam", a precizat Raluca. La fel ca în cazul multor alte cupluri au existat multe persoane care și-au exprimat dezacordul privind decizia lor. "Unii ne-au spus: 'noi nu suntem de acord cu decizia voastră.' N-a avut niciun impact părerea lor asupra noastră pentru că decizia era luată, actele erau deja depuse. Apoi a fost frica de a nu reuși să mă atașez. După ce am lăsat la o parte componenta socială mi-am dat seama că atașarea a venit de la sine. A fost o perioadă mai greută, de două-trei luni,

până am reușit să mă obișnuiesc cu tabieturile ei, cu mirosul ei corporal. Mi-a luat o perioadă să mă obișnuiesc, inițial l-am perceput ca fiind străin și apoi m-am obișnuit cu el. (...) Laura, fetița noastră, e foarte empatică. Nu-mi închipuiam că poate fi atât de empatică și de grijulie, nu neapărat față de noi, dar și de bunica, care are 86 de ani. Se comportă foarte frumos cu ea", spune Raluca.

Dragoste la prima vedere

Pentru Klara adopția a devenit o experiență extraordinară. Adopția celor două fetițe a însemnat cea mai frumoasă decizie pentru ea și soțul său, deși au existat și provocările impuse din cauza pandemiei, deoarece demersurile pentru adopție au coincis cu acea perioadă. "Mi-am dat așa un termen, dacă până la vârsta de 42 de ani nu am să am copii, vom adopta. Când am văzut-o pe fata cea mare m-am îndrăgostit de ea din poză. După aceea, a venit decizia de a adopta încă un copil. Deoarece fata cea mare tot trăgea de mine să ne jucăm m-am gândit că i-ar prinde bine o surioară. Acum, amândouă surorile se înțeleg foarte bine, se joacă împreună, povestesc", spune Klara, extrem de mândră de ficele sale, lucru ce o dovedesc clar emoțiile ce i se citesc pe față și dragostea din ochi atunci când le privește. Celebrarea Zilei Naționale a Adopției este marcată anual, în județul Mureș, printr-un eveniment de suflet, organizat de conducerea DGASPC Mureș. Reuniunea familiilor și a copiilor adoptați, ce a avut loc în parcul de joacă de la Platoul Cornești, a fost despre copii, joacă și distracție, socializare între părinți, schimb de idei, experiențe, bucurie, iubire, multe emoții și promisiunea revederii.

Tineri motivați să învețe în drumul lor spre succes

Atunci când îți dorești să reușești în viață, nimic nu te poate opri dacă ai curaj, ambiție și sprijin. Peste 180 de tineri din sistemul de protecție a copilului din județul Mureș au beneficiat de sprijin prin proiectul T.I.M.E. CENTRU, în ultimii ani, pentru a se pregăti pentru drumul lor spre succes în integrarea pe piața muncii.

Proiectul "T.I.M.E. CENTRU-Tineri Integrare prin Măsurile Europene în Regiunea Centru" a demarat în 2020 și în acest an a ajuns la final. Rezultatele proiectului, implementat de Asociația Filantropică „Sfântul Ierarh Iosif Mărturisitorul”, Asociația Centrul de Inovare și Dezvoltare Durabilă Nord-Vest și Asociația Getica, în parteneriat cu DGASPC Mureș, sunt "edificatoare", susține părintele Vasile Fodoruț, președintele Asociației Filantropice „Sfântul Ierarh Iosif Mărturisitorul”. "Ceea ce am realizat în aceste 36 de luni poate fi un fundament

pentru proiectele viitoare. Experiența, interacțiunea cu tinerii și totodată rezultatele obținute sunt edificatoare. (...) Modul în care au interacționat beneficiarii noștri, dar și partenerii noștri ne-a făcut să ne dăm seama că aici, la conducerea Direcției, este o echipă profesionistă, care lucrează în primul rând cu inima", s-a arătat mulțumit de parteneriatul cu DGASPC Mureș părintele Fodoruț. Rezultatele obținute la finalul proiectului sunt: 73 de tineri au urmat cursuri de calificare pentru dezvoltarea competențelor profesionale, 181 de

tineri au beneficiat de servicii de informare, consiliere, orientare și mediere pe piața muncii, s-au organizat 27 de ateliere inovative, 30 de tineri au beneficiat de suport pentru plata parțială a chiriei și utilităților, asigurarea unor nevoi specifice cu rechizite pentru școală, programe de socializare, au beneficiat de șapte excursii în diferite locații din țară. Beneficiarii proiectului au fost 182 de tineri, cu vârsta cuprinsă între 16-25 de ani, ce provin din familii de asistenți maternali profesioniști sau case de tip familial din județul Mureș.

Alexandra Baci este una dintre beneficiarele proiectului T.I.M.E. A absolvit cursul de calificare manichiurist-pedichiurist, în cadrul proiectului, iar acum profesează în domeniu. "În prezent am reușit să ajung la un salon, să lucrez în domeniu. În acești doi ani au fost momente în care am lucrat și în trei locuri de muncă pentru visul meu, pentru a ajunge la salon. În 2021 mi-am deschis firma mea, care la început nu a mers, dar am tot lucrat și am adunat bănuți pentru ca acum să ajung aici. În sfârșit mi-am realizat visul", **a spus cu mândrie Alexandra.** A crescut în asistența maternală profesionistă și este de părere că motivația de a ajunge undeva, alături de învățătură și curajul de a visa sunt ingrediente importante în drumul spre succes, pentru oricine, chiar dacă există minusul de a nu avea alături familia biologică.

"Părinții mei m-au modelat în cel mai bun exemplu pe care ei au putut să mi-l ofere", susține Kovacs Robert, un alt beneficiar al proiectului T.I.M.E. Absolvent al unei școli postliceale de asistent medical, lucrează în sistemul medical, ca și infirmier, și în, paralel, urmează cursurile Facultății de Inginerie Medicală din cadrul Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie "George Emil Palade" Târgu Mureș. Este un tânăr ambițios, cu viziune de viitor și știe exact ce vrea să ajungă: inginer medical, dar și cercetător în domeniu. A beneficiat și el de oportunitățile oferite de proiectul T.I.M.E. "Am avut multe beneficii. Pe lângă faptul că am cunoscut mulți oameni extraordinari, am beneficiat de investigații de laborator, suport financiar pentru chirie, consiliere psihologică pe care o văd ca pe un lucru foarte bun, am fost în excursii", **a declarat Robert.**

Casandra Kovacs a crescut la asistenți maternali profesioniști și este absolventă a unei școli postliceale de asistent medical, iar în prezent urmează cursuri de management. Este de părere că important este să înveți și să vrei să te dezvolți și cu ajutorul potrivit poți să reușești. Este beneficiară a proiectului T.I.M.E care i-a adus multe oportunități de a se dezvolta pe "plan sentimental și pe plan profesional" și i-a schimbat mult gândirea. "Am beneficiat de foarte multe servicii, de la analize de laborator la servicii psihologice, am fost în excursii și am participat la ateliere. Am urmat chiar și un curs de calificare profesională de manichiurist-pedichiurist. A fost un proiect frumos și dedicat tinerilor care, până acum nu au avut parte de așa ceva și chiar cred că pe mulți dintre noi ne-a ajutat", **a recunoscut Casandra.**

CIA Sighișoara, o casă modernizată pentru zeci de beneficiari

Se spune că omul sfințește locul, iar acest lucru a fost experimentat din plin la Centrul de Îngrijire și Asistență (CIA) Sighișoara. Începând cu anul 2017 Centrul a intrat într-un amplu proces de reabilitare și modernizare, ajungând în prezent să ofere servicii de calitate beneficiarilor de aici, într-o clădire modernizată.

CIA Sighișoara funcționează într-o clădire construită în anul 1968, ajungând în timp într-o stare degradată de funcționare. În anul 2017 conducerea Centrului a fost preluată de părintele Florin Avram, care a început un amplu proces de modernizare cu ajutorul oamenilor de bine. "Am preluat acest Centru începând cu anul 2017 printr-un concurs pe care l-am dat la Direcție. De atunci pot să spun că a fost o schimbare majoră în viața mea datorită provocărilor pe care le-am întâlnit la CIA Sighișoara. Primul pas a fost obținerea licenței de funcționare, pentru că era doar o licență provizorie. Am preluat Centrul în luna iulie 2017 și până în februarie 2018 cei de la AJPIS trebuiau să vină pe teren, să constate standardele. Bani nu erau, dar am zis că merg pe un principiu: pe donații. Și am început să caut oameni de bine care să mă ajute să pot să duc la bun sfârșit lucrările pe care mi le-am propus. Și am găsit oameni de bine în Sighișoara, care datorită faptului că sunt și preot au avut încredere că bănuțul lor ajunge acolo unde trebuie. Le-am prezentat și o proiecție a trei-șase ani în ceea ce privește dezvoltarea Centrului, o strategie, și au început să curgă donațiile. Eu am avut curaj pentru că trebuie să ai curaj să începi astfel de lucrări la stat, dar am combinat curajul și credința în Dumnezeu și, bineînțeles, munca de echipă. Astfel, rezultatele au început să apară: vizita de la AJPIS s-a lăsat cu o licență de funcționare, nu a mai fost provizorie", a declarat părintele Florin Avram.

Mai mulți angajați, servicii de calitate

O altă provocare a fost lipsa de personal. De la 19 angajați a ajuns la 29, oameni ce au adus plus valoare: kinetoterapeut, psiholog, infirmiere.

Astfel a crescut și calitatea serviciilor. Centrul are o capacitate de 43 de beneficiari și oferă diferite servicii persoanelor adulte cu handicap: găzduire, îngrijiri personale, inclusiv medicale, recuperare, socializare. "Având și infrastructură și personal, te poți ocupa mai mult de beneficiari, ai recuperarea, deci fiecare beneficiar trece prin mâna kinetoterapeutului, fie că este la pat, fie că merge în sala de recuperare, fie că face gimnastica de dimineață sau celelalte terapii care au fost identificate în ancheta socială și în evaluările făcute beneficiarilor. După aceea, ai infirmiere care pot să vegheze mai mult la starea socială a oamenilor, să fie schimbați mai des, să fie plimbați mai des. Ai asistenta medicală, acolo mai suntem deficițari pentru că ne mai trebuie încă un asistent medical care să deservească și după masă", a explicat părintele Avram.

Lucrări ample de modernizare

La CIA Sighișoara funcționează o sală de recuperare dotată cu aparatură de ultimă generație, cu lift exterior. Pentru că beneficiarii sunt persoane vârstnice, părintele Florin Avram a amenajat și o capelă pentru săvârșirea slujbelor

religioase. De asemenea, din 24 de camere 22 sunt deja finalizate, reabilitate. "Provocarea cea mai mare a fost să dăm viață acestor spații. Fiecare cameră este dotată cu baie proprie, instalații sanitare noi, mobilier nou, tablou de siguranță la fiecare cameră, iar holurile care erau foarte urâte și deprimante, cu gresie și faianță până sus, le-am curățat și în acest an am finalizat și această lucrare, cu tarchet pe jos. Acestea sunt lucruri normale pentru un standard de calitate acordat oamenilor de lângă noi", a precizat directorul CIA Sighișoara.

Lucrările mai mici a fost realizate cu ajutorul donațiilor, însă au existat și resurse financiare alocate de Consiliul Județean Mureș, care au fost folosite pentru a fi refăcut acoperișul, canalizarea, holul, liftul. În timp s-a refăcut sala de mese, bucătăria, unde se dorește să mai fie făcute și alte intervenții.

"Vreau să implic comunitatea în viața Centrului nostru și îmi place de fiecare dată să spun că Centrul nostru este o mare familie în care membri sunt primiți permanent. Totodată, donatorilor le spun mereu că donațiile lor pun umărul la calitatea vieții beneficiarilor", a conchis părintele Florin Avram.

Porți deschise spre inimile copiilor cu nevoi speciale de la SRZ Sighișoara

Un copil cu nevoi speciale în interior este la fel ca noi: râde, plânge, se bucură, simte durere și are nevoie să fie ascultat, sprijinit și îndrumat. Este exact ceea ce primește în cadrul serviciilor sociale oferite de Serviciul de Recuperare de Zi pentru Copilul cu Dizabilități din Comunitate (SRZ) din Sighișoara. Și mai are nevoie de ceva: să fie cunoscut și înțeles de comunitate. Astfel, într-o zi însoțită de toamnă, în atmosferă de sărbătoare, beneficiarii SRZ Sighișoara și-au deschis inimile, iar centrul porțile către comunitate, așteptând lumea să vină să-i cunoască.

În atmosferă de sărbătoare, astăzi, ne-am propus să ne deschidem sufletele și să vă invităm să petreceți un timp de calitate alături de noi”, a lansat invitația celor prezenți Alina Drăgan, coordonatorul Serviciului de Recuperare de Zi Sighișoara. Invitații au fost întâmpinați încă de la poartă și au putut să admire lucrări realizate de beneficiarii centrului.

Evenimentul a debutat cu o scurtă rugăciune, rostită de preotul ortodox Florin Avram și cel reformat, Andrei Imelda, și a continuat cu cuvinte de mulțumire din partea conducerii DGASPC Mureș pentru efortul depus de echipa SRZ Sighișoara.

Lucrurile frumoase din centru și rezultatele nu sunt trecute cu vederea de către comunitate, ci, din contră, sunt observate și apreciate. “Sunt lucruri care se fac la vedere, se fac cu anumită grandoare și

sunt lucruri care, de multe ori, sunt mult mai importante și care se fac cu discreție. (...) Ajutorul pe care îl primesc, deopotrivă, acești copii, părinții lor, se face poate sub cea mai frumoasă și elegantă formă: cu discreție, dar fără să știrbească ceva din importanța lor” a apreciat valoarea centrului și a serviciilor oferite Bogdan Burghilea, viceprimarul municipiului Sighișoara. Totodată, acesta a mulțumit conducerii centrului pentru tot ceea ce se face și întâmplă aici.

Evenimentul a continuat cu un program artistic emoționant, pregătit de elevi de la Școala Gimnazială “Victor Jinga” din Sighișoara, copii de la Clubul Copiilor, interpreți de muzică populară, precum și un recital de poezie susținut de doi beneficiari ai centrului, pregătiți de educatoarea lor, Claudia Irimia.

În final, invitaților prezenți li s-a

făcut un tur al centrului, iar copiii au fost antrenați în diferite activități în cadrul atelierelor de creație.

SRZ Sighișoara asigură copiilor activități de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, recuperare reabilitare, educație, recreere, socializare, intervenții de specialitate psihologice, kinetoterapeutice, psihopedagogice, ergoterapeutice, activități de sprijin, consiliere pentru părinți sau reprezentanți legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii cu dizabilități. Capacitatea centrului este de 42 de beneficiari, asistați și sprijiniți în procesul complex de recuperare. Rezultatele vizibile în rândul beneficiarilor sunt rodul muncii unei întregi echipe, formate din psiholog clinician, logoped, kinetoterapeut, educator, ce desfășoară activitățile zilnice cu multă empatie și dăruire.

CRRN Luduș, exemplu de „centru de excelență” la nivel național

Distracție și voie bună, muzică și bucate pe alete, expoziție foto, o competiție sportivă, socializare, râsete, fețe zâmbitoare și prietenoase au fost ingredientele unei zile perfecte de toamnă, petrecută la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, cu prilejul Zilei Porților Deschise, un eveniment de suflet, devenit deja tradiție.

Evenimentul a debutat cu oficierea rugăciunii de binecuvântare, urmată de scurte alocuțiuni de apreciere susținute de autoritățile centrale și județene pentru rezultatele obținute la CRRN Luduș în cei nouă ani de funcționare. Subprefectul județului Mureș, Vasile Oprea, a apreciat că „Centrul de excelență de la Luduș poate fi dat ca exemplu național” și a felicitat echipa și conducerea unității, având în vedere munca grea și deosebită pe care o desfășoară în fiecare zi. Aprecieri au fost aduse și din partea conducerii DGASPC Mureș. „Mulțumiri angajaților pentru tot ceea ce fac zilnic în activitățile lor. Tot ceea ce se întâmplă în acest centru se datorează lor și domnului Baghiu, care coordonează acest centru”, a precizat Miklea Hajnal, directorul general al instituției.

O zi de poveste... cu multă distracție

CRRN Luduș este locul unde răbdarea, înțelegerea, empatia și acceptarea se unesc pentru a crea o comunitate puternică și primitoare față de beneficiarii centrului. „Nu știu dacă suntem cel mai bun exemplu de urmat, nu știu dacă am realizat cele mai remarcabile lucruri în cei 9 ani de activitate, dar ce știu sigur este că am reușit, împreună cu echipa pe care o coordonez, să ștergem tristețea de pe chipul acestor oameni, să readucem speranța și bucuria de a trăi și de a-și duce crucea până la capăt, și nu oricum, ci cu demnitate”, a punctat Ovidiu Baghiu, director CRRN Luduș.

Înlăturarea barierelor pentru persoanele cu dizabilități, din dorința de a-i face să se simtă confortabil și în largul lor, este un obiectiv important pe care conducerea centrului și angajații o promovează constant în rândul comunității. Dovadă a stat și programul evenimentului festiv, la care au răspuns prezent membrii comunității locale, ai DGASPC Mureș, autorități județene, dar și invitați din cadrul altor DGASPC-uri din țară:

Cluj, Alba, Sibiu, Sălaj, Covasna. Invitații au asistat la competiția sportivă de fotbal „Cupa Prieteniei”, ajunsă la a treia ediție, și disputată între echipele de la CIA Căpușu de Câmpie, câștigătoarea locului I, CRRN Luduș, care și-a adjudecat locul II și CRRN Călugăreni, căruia i-a revenit locul III. La competiția desfășurată între fetele locului I a fost ocupat de echipa de la CIA Mediaș, iar locul secund a fost câștigat de echipa CRRN Luduș. Diplomele și trofee au fost decernate de fostul fotbalist al Stelei, actual antrenor, Marius Baciu.

Programul artistic a continuat cu un recital de poezie, cântece și dans susținute de beneficiarii de la CRRN Luduș și CabR Jibou, dar și de câteva momente susținute de artiști locali.

Un climat plăcut și familial

Un număr de 80 de persoane adulte cu handicap, cu vârste cuprinse între 18-80 ani, tineri proveniți din sistemul rezidențial de protecție socială, dar și persoane vârstnice, femei și bărbați sunt „acasă” la CRRN Luduș, unde se află în grija a 70 de angajați, de la medici specialiști, psiholog, asistenți medicali, instructori ergoterapie, kinetoterapeut, educatori socio-animatori, infirmiere, lenjerese,

spălătorese, îngrijitori curățenie, la personal administrativ întreținere și conducere. Mulți dintre beneficiarii sunt încadrați în grad de handicap grav, fiind diagnosticați cu demență Alzheimer, demență vasculară-mixtă, oligofrenie severă, schizofrenie, autism, paralizie flască și tetrapareză, boli comițiale, epilepsii sau diabet zaharat ori alte forme severe, ce necesită o îngrijire specializată. Rezidenții Centrului sunt implicați în activități de abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, menținerea și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, activități de terapie ocupațională și ergoterapie, menținerea și dezvoltarea aptitudinilor cognitive, a celor de comunicare, deprinderi de auto-îngrijire, dar și de integrare în comunitate.

A Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ, országos szinten a „kiválósági központok” mintapéldája

Szórakozás és jókedv, zene és válogatott falatok, fotókiállítás, sportverseny, szocializáció, nevetés, mosolygós és barátságos arcok voltak a jellemzői annak a tökéletes őszi napnak, amelyet a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központban töltöttünk, a már hagyománnyá vált Nyitott Kapu Napja rendezvény alkalmából.

A rendezvény áldó imádsággal kezdődött, majd a központi és megyei hatóságok rövid elismerő beszédek tartottak a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központban kilenc éves működése során elért eredményekről. Vasile Oprea, Maros megye alispánja, úgy vélekedett, hogy „a marosludasi Kiválósági Központ országos példának állítható”, és gratulált az egység csapatának és vezetésének, a mindennapi kemény és különleges munkájukért. Elismerését fejezte ki a Maros megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság vezetője is. „Köszönem az alkalmazottaknak mindazért, amit a mindennapi tevékenységük során tesznek. Minden, ami ebben a központban történik, nekik és Baghiu úrnak köszönhető, aki ezt a központot vezeti” – mondta Hajnal Miklea, az intézmény főigazgatója.

Mesébe illő nap... sok mókával

A Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ az a hely, ahol a türelem, a megértés, az empátia és az elfogadás összefognak, hogy egy erős és barátságos közösséget hozzanak létre a Marosludasi Központ kedvezményezettjei számára. „Nem tudom, mi vagyunk-e a legjobb követendő példa, nem tudom, ha a legfigyelemreméltóbb dolgokat valósítottuk meg a 9 éves tevékenységünk során, de azt biztosan tudom, hogy az általam vezetett csapattal együtt sikerült letörölni a szomorúságot ezeknek az embereknek az arcáról, visszahozni életükbe a reményt és a lét örömeit, méltósággal hordozni keresztjüket a végsőig.” – mutatott rá Ovidiu Baghiu, a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ igazgatója. A fogyatékkal élők korlátainak felszámolása, azzal a szándékkal, hogy kényelmesen és biztonságban érezzék magukat, egy olyan fontos cél, amelyet a

központ vezetősége és alkalmazottai folyamatosan népszerűsítene a közösség körében. Bizonyíték volt erre az ünnepi rendezvény programja is, amelyen jelen voltak a helyi közösség tagjai, a Maros megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság tagjai, a megyei hatóságok, de az ország más megyéinek, mint Kolozs, Fehér Szilágy, Kovászna Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóságainak meghívottjai is. A vendégek részt vettek a harmadik alkalommal megrendezett „Barátság Kupa” sportversenyen, amelyen az első helyezett Mezőkapusi Gondozó és Ápoló Központ, a második helyezett Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ és a harmadik helyezést elért Mikházai Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ csapata mérte össze erejét. A lányok közötti versenyben az első helyet a Medgyesi Gondozó és Ápoló Központ csapata nyerte, a második helyet a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ csapata szerezte meg. Az okleveleket és kupákat Steaua egykori játékosa, jelenleg edző, Marius Baciu adta át.

A művészi program a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központ és a Zsibói Habilitációs és Rehabilitációs Központ kedvezményezettjei által előadott verses, dalos és táncos esttel és néhány helyi művész által

bemutatott jelenettel folytatódott.

Kellemes, családi légkör

80 fő, 18-80 év közötti, fogyatékkal élő felnőtt, a bentlakásos szociális védelmi rendszerből származó fiatal, de idős nők és férfiak is „otthonra” találhatnak a Marosludasi Neuropszichiátriai Rehabilitációs és Rekuperációs Központban, ahol 70 alkalmazott, szakorvos, pszichológus, nővér munkaterápiás oktató gyógytornász, szocio-kulturális animátor, ápoló, ágynemű/fehérenemű felelős, mosónő, takarítónő, karbantartó adminisztratív személyzet és vezetőség gondoskodik róluk. A kedvezményezettek közül soknál súlyos fogyatéket, Alzheimer-féle demenciát, kevert vaszkuláris demenciát, súlyos oligofréniát, skizofréniát, autizmust, petyhüdt bénulást és tetraparézist, epilepsziát, diabéteszt, vagy más súlyos, különleges ellátást igénylő betegséget diagnosztizáltak.

A Központ lakói abilitációs és rehabilitációs, gondozási és támogatási, az önálló életvitel fenntartását és fejlesztését elősegítő, munkaterápiás és ergoterápiás tevékenységekben, a kognitív és kommunikációs készségek, öngondoskodási készségek fenntartását és fejlesztését támogató, valamint a közösségbe való beilleszkedést célzó tevékenységekben vesznek részt.

Csilla Borsa, aproape trei decenii de activitate în domeniul asistenței sociale

Alegerea carierei pe care să o practice în viitor reprezintă o mare provocare pentru oricine. Însă, de cele mai multe ori, viața are propriile ei planuri.

Csilla Borsa este consilier superior la Serviciul monitorizare din cadrul DGASPC Mureș, persoana responsabilă cu elaborarea diferitelor rapoarte ale Direcției, diferite situații, informări, manuale, chestionare, fișe de lucru, supervizare dosare și multe alte sarcini pe care le finalizează cu brio. La terminarea facultății de subinginer, la vârsta de 21 de ani, știa exact ce își dorește să fie: profesoară de matematică. A dat examen și a primit repartizare în mediul rural. A refuzat însă oferta și destinul i-a scos în cale oportunitatea de a lucra cu beneficiari din sistemul social. I s-a propus să se angajeze la Centrul pentru persoane cu dizabilități din Brâncovenești sau Casa de copii școlari din Miercurea Nirajului. A ales să se dedice copiilor. "Am ajuns să vizitez centrul din Miercurea Nirajului, care era sinistru, ca și clădire, atât în exterior, cât și în interior, dar, la un moment dat, a apărut un rând de copii ce veneau de la școală. Păreau pitici din basmul Albă ca zăpada și cei 7 (mai mulți) pitici. Imaginea m-a înduioșat și m-a impresionat și pe loc m-am decis că doresc să lucrez cu ei. M-am dus la Inspectorat, am depus cerere, am dat examen, am primit numire de educator la Casa de copii școlari Miercurea Nirajului și m-am prezentat la locul de muncă. Însă, în loc de pitici, am fost repartizată la o grupă de aproape 30 de "prinți", băieți între 15 și 25 de ani, dintre care, cel puțin 10 erau fugiți. M-am identificat în rolul meu de atunci printre ei, mi-a plăcut să fiu alături de ei, să-i îndrum să învețe - cum să se comporte în societate, cum să facă curte fetelor, cum să se îngrijească etc. Și urmărind evoluția lor, în timp, precum și viața lor, pot să spun că sunt foarte mândră de ei. Majoritatea s-au realizat în țară sau în străinătate, lucrează, au familii, unii deja au devenit buni. Sunt foarte respectuoși, ținem legătura pe Facebook, cu unii chiar m-am întâlnit, m-au vizitat", a rememorat acea perioadă din viață Csilla Borsa. Munca cu copiii și cu oamenii i-au oferit impulsul de a se perfecționa pentru a cunoaște mai bine nevoile lor și a absolvi psihologia și psihopedagogia specială. "În cei 5 ani și jumătate, cât am activat la Miercurea Nirajului, am dobândit o experiență de viață inedită, de care m-am folosit pe tot parcursul carierei", susține Csilla.

De la munca cu copiii la noi provocări

Au urmat primele contacte cu sistemul de protecție al copilului la sediul DGASPC Mureș, în perioada în care se înființa Direcția pentru protecția copilului. Era perioada în care au fost preluate casele de copii

din județ și transformate în Centre de plasament. "În vara anului 1999, m-a contactat domnul director al Direcției pentru Protecția Copilului, Domby Károly, cu rugămintea, să vin la sediul Direcției și să ajut la evaluarea asistenților maternali profesioniști, profesie nou apărută în domeniul social, deoarece psihologul lor era în concediu de odihnă, erau o grămadă de cereri de evaluat, iar oamenii erau planificați pentru evaluare. Copiii din centru fiind în tabără, cu acordul directorului centrului, am acceptat invitația și am dat curs solicitării. A fost o experiență nouă și palpitantă. Am făcut rost de baterii de teste, am tradus în limbile română și maghiară. Am făcut evaluările, mi-a plăcut. Însă psihologul s-a întors din concediu, iar eu m-am întors în centru să continui munca de zi cu zi", a adăugat Csilla. Ulterior, în toamna aceluiași an a fost solicitată să revină să activeze la sediul Direcției, solicitare la care i-a dat curs. A lucrat la Serviciul familial, ca auditor social, a fost implicată în verificarea inopinată a centrelor de plasament, a scris proiecte pentru dezinstituționalizarea copiilor din centrele de plasament, "activând tot timpul în marea reformă a protecției copilului".

"Din ianuarie 2009 am ajuns la Serviciul monitorizare, unde am elaborat rapoartele anuale ale Direcției, diferite situații, informări și sinteze către ministere și Consiliul Județean Mureș, m-am preocupat de acreditarea, mai apoi de licențierea serviciilor sociale din structura și subordinea DGASPC, am verificat/

supervizat dosarele care urmau să fie prezentate la ședințele Comisiei pentru Protecția Copilului, am monitorizat serviciile sociale, am elaborat diferite fișe de lucru, chestionare, manuale etc. În ultimii 10 ani am organizat zece sesiuni de pregătire pentru personalul din servicii rezidențiale pentru copii și am format 200 de angajați. Din 2011 am activat la o cercetare de identificare a nevoilor de formare în rândul personalului din cadrul caselor de tip familial, după care în grupul de lucru pentru elaborarea unui manual de formare pentru aceștia. Am asigurat colaborarea internă și internațională cu instituții publice și private. Am participat activ, ca membru, la concursuri și examene de recrutare și promovare, precum și la lucrările de negociere pentru elaborarea Contractului colectiv de muncă, respectiv Acordul colectiv de muncă pentru funcționarii publici. Am elaborat strategii și planuri anuale de acțiune la nivelul județului în domeniul asistenței sociale și am efectuat multe alte sarcini primite prin dispoziția conducerii. (...) Am încercat din răspuț să duc la bun sfârșit orice sarcină de serviciu cu bună credință, conștiinciozitate, punctualitate, corectitudine, perseverență, cu asumarea responsabilității, creativitate, inițiativă și sânguință", a mai spus Csilla Borsa.

În 24 de ani petrecuți la sediul Direcției a lucrat cu succes cu cinci directori generali, doi directori generali adjuncți pe protecția copilului, doi directori generali adjuncți pe adulți și doi directori economici.

Deschidere pentru conlucrare între specialiști în domeniul asistenței sociale

Instruirea continuă a asistenților sociali, și nu numai, privind abordarea populației vulnerabile, în vederea identificării nevoilor și soluționarea lor reprezintă un obiectiv strategic pentru DGASPC Mureș. Și în acest an au fost organizate patru sesiuni de lucru cu asistenții sociali, respectiv persoanele cu atribuții de asistență socială din cadrul primăriilor din județul Mureș.

Un număr de 59 de asistenți sociali sau persoane cu atribuții de asistență socială din 46 de primării din județ au participat la primele două sesiuni organizate în zilele de 12 și 14 iunie. Tema a reprezentat-o „Managementul de caz al copilului – Rolul și atribuțiile responsabilului de caz prevenirea cadrului Primăriilor”. Tema a fost una de interes pentru participanții care și-au exprimat intenția de a participa și în viitor la astfel de sesiuni. Ultimele două sesiuni au fost organizate în trimestrul III al acestui an, în zilele de 26 octombrie și 2 noiembrie, unde au răspuns prezent 52 de asistenți sociali sau persoane cu atribuții de asistență socială din 41 de primării. Tema prezentată a fost „Rolul și importanța serviciilor sociale de zi de la nivel local în prevenirea separării copilului de familie. Modele de bună practică publice și private de la nivelul județului Mureș”.

În cadrul sesiunilor s-au oferit exemple de modele de bună practică publice și private de la nivelul Județului

Mureș inclusiv de către partenerii și colaboratorii din domeniu ai DGASPC Mureș, respectiv Fundația Talentum-Kacso Erika, Direcția de Asistență Socială Târgu-Mureș-Corina Todoran, Fundația Buckner-Dacian Moldovan și Szabo Gabriela, Organizația Salvați Copiii-Nicoleta Palcu și Cristina Pantea, ANITP - Centrul regional Târgu Mureș- Comisar șef de Poliție Cristina Zaharia, Centrul de evaluare și consiliere antidrog Târgu Mureș-Aleodor Roman. „Sperăm că am deschis calea ideilor de proiecte și parteneriate public - private și că am creat un cadru profesional de întrebări și răspunsuri punctuale privind prevenirea separării copilului de familie. Fiecare dintre noi am căutat să însuflețim ideile și să ajutăm să prindă viață, în viitor, în aceste comunități”, a punctat Elida Deak, director general adjunct al DGASPC Mureș.

Și copiii știu să gătească

Copiii din sistemul de protecție au demonstrat că au talent în bucătărie și stăpânesc secretele artei culinare. 18 copii, îndrumați de instructorii lor, au răspuns prezent la concursul de gătit, intitulat „Bucătăria tradițională românească”, lansat în ultima ediție a revistei Despre familia noastră. Sub privirile juriului s-au pus pe treabă și au gătit multe bunătăți. Sigur, au trebuit să țină cont de regulile impuse de organizatori. Criteriile de departajare au fost modul de prezentare al preparatului, gustul preparatului, aspect și prezentare în farfurie, organizarea mesei de lucru, respectarea și folosirea ingredientelor conform tematicii concursului.

În final, cei mai buni au câștigat. Pe locul I s-a clasat echipa de la CTF Reghin, de pe str. Gării nr.2, cu preparatele ciorbă ardelenesească și papanashi. Locul II i-a revenit echipei de la CTF Reghin, str. Rodnei nr.10, care au preparat gulaș, și locul III a fost adjudecat de echipele de la CTF Sâncrai nr.3 și nr.11, cu preparatele prăjitură cu mălai și papanashi. Echipa de la CTF Târnăveni str. Lebedei, care au gătit sarmale, și echipa de la CTF Târnăveni str. G. Coșbuc, cu preparatul tochitură de porc cu mămăligă, au câștigat mențiune. Premiul Special al Juriului i-a revenit echipei Serviciului de Recuperare de Zi de la Sighișoara pentru preparatul salam de biscuiți.

Dezvoltare profesională continuă pentru instructorii de educație

Fiecare copil are nevoie de un model, de o persoană care să-i îndrume pașii în drumul său spre viața de adult, cu atât mai mult dacă este beneficiar al sistemului de protecție a copilului. Intervenția de specialitate a educatorilor și îngrijitorilor din serviciile sociale, adaptată nevoilor și caracteristicilor copiilor, va putea conduce la realizarea unui climat favorabil dezvoltării personalității copiilor. De aceea, cunoașterea de către personalul specializat, nou angajat, din casele de tip familial a particularităților copiilor și a metodelor de lucru specifice nevoilor lor, constituie o preocupare și un obiectiv important pentru conducerea DGSPC Mureș.

Astfel, pe parcursul anului 2023, un număr de 42 de instructori de educație din casele de tip familial din județul Mureș, nou angajați în sistemul de protecție a copilului, au beneficiat de sesiuni de pregătire cu diverse tematici de specialitate, susținute de formatori din cadrul DGASPC Mureș. "Sesiunile de lucru, pe care le-am pregătit împreună cu formatorii pentru colegii educatori sau îngrijitori vin să răspundă pe de o parte întrebărilor, dar și să responsabilizeze asupra metodelor de lucru necesare în munca cu copiii ocrotiți", a declarat Elida Deak, director general adjunct al DGASPC Mureș.

Pe parcursul anului 2023 au avut loc trei sesiuni de pregătire a personalului din serviciile rezidențiale pentru copii, ce a cuprins mai multe tematici: rolul și responsabilitățile personalului angajat în serviciile sociale de tip rezidențial, profilul copilului instituționalizat, comunicarea, dezvoltarea copiilor și atașamentul, răspunderea disciplinară, penală, patrimonială a salariaților,

problematica copilului maltratat, dezvoltarea capacității personale de acțiune.

"Atunci când am început cursul mi s-a părut important să se înțeleagă de ce se comportă într-un anumit fel copiii care ajung în sistemul de protecție, să se înțeleagă istoricul pe care îl au în spate, traumele trăite, ce efecte au asupra personalității copiilor, comportamentul, ce atitudine este necesar să ai ca angajat ca să poți să sprijini copilul, să-l susții", a explicat psiholog Mutca Fazakas Andrea Monika, formator în cadrul cursului cu tema Profilul copilului instituționalizat.

"Obiectivul meu principal cu modulul intitulat "Problematika copilului maltratat" a fost să îi înzestrez pe cursanți cu o înțelegere cuprinzătoare a diferitelor aspecte ale abuzului și neglijării copiilor. Aceasta a inclus furnizarea de cunoștințe despre diferitele forme de abuz, semnele și simptomele abuzului și efectele pe termen lung ale abuzului asupra copiilor. De asemenea, am avut ca scop creșterea gradului

de conștientizare a prevalenței abuzului asupra copiilor și promovarea empatiei pentru victimele abuzului", a precizat Dacian Oprean.

"Cursul m-a ajutat în primul rând pentru dezvoltarea mea, pentru a înțelege mult mai bine copiii, a putea comunica mult mai ușor cu ei, să am o legătură mult mai strânsă pentru a crea o liniște în sufletul lor. Eu fiind mutată de la o casă la alta nu pot tot timpul să îmi formez o legătură atât de apropiată cu ei. Eu îi înlocuiesc pe cei ce merg în concediu." - Cristina Burtica, instructor de educație CTF Sâncraiu de Mureș

"Am învățat noi metode de a-mi desfășura activitatea, despre controlul emoțiilor, din experiențele colegilor cum au procedat ei, aspect care este foarte important. Am primit foarte multă informație care se regăsește, de multe ori, în activitățile noastre cu copiii" - Anamaria Ioana Alexa, CTF Râciu

"Cursul este benefic pentru că se reîmprospătează anumite cunoștințe. Ne sunt utile în munca de zi cu zi pentru că de unele lucruri dacă nu te lovești zilnic ai tendința de a le uita" - Gheorghe Oprea, instructor de educație CTF Reghin

"Am primit multe informații pe care poate le știam sau nu le știam, dar ne-au fost din nou aduse la cunoștință. Teoria ne ajută pentru că atunci când trebuie să acționezi îți vine în minte ce ai învățat, cum să-i vorbești copilului, care sunt procedurile în acel moment, pentru că ești sub presiune și dacă nu ai teoria bine învățată nu știi cum să acționezi". - Alexandra Cotospan, instructor de educație la CTF Târnăveni

"Fiind nou angajată, cursul acesta este foarte binevenit. Au fost multe informații noi și răspunsuri la întrebări de care m-am ciocnit pe parcursul perioadei de când lucrez aici, legat de anumite situații, stări ale copiilor". - Tatiana Harșia, instructor de educație la CTF Reghin

O șansă pentru integrarea pe piața muncii

Găsirea unui loc de muncă reprezintă o provocare pentru o persoană necalificată, mai ales dacă provine din grupuri marginalizate. Însă participarea la un curs de formare profesională joacă un rol strategic pentru îmbunătățirea abilităților, însușirea de noi cunoștințe care sunt de folos pentru integrarea ulterioară pe piața muncii. Zeci de tineri cu dizabilități din centrele DGASPC Mureș au urmat, în acest an, cursuri de formare profesională cu sprijinul Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă Mureș, în cadrul proiectului POCU/991/1/3/154405, "Tinerii de azi, viitorul de mâine".

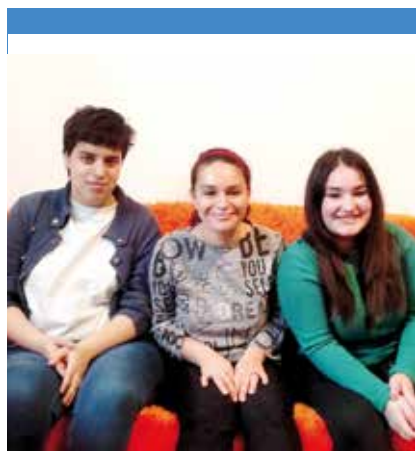
Tineri cu dizabilități, rezidenți ai CABR Ceuașu de Câmpie, UM Căpușu de Câmpie, CABR Reghin, CIA Glodeni, CRRN Călugăreni, CRRN Luduș au urmat cursuri de calificare pentru a-și putea găsi mai ușor un drum profesional. În cadrul proiectului, în perioada mai-iulie, cursanții din CABR Ceuașu de Câmpie, UM Căpușu de Câmpie, CABR Reghin, CIA Glodeni și CRRN Călugăreni au urmat un curs de "Agent de curățenie

clădiri și mijloace de transport", susținut de Asociația Clubul sportiv AQUA Baia Mare. Partea teoretică s-a desfășurat online, iar pregătirea practică s-a desfășurat la fiecare dintre centrele rezidențiale unde locuiesc tinerii. În perioada septembrie-noiembrie 2023, tineri beneficiari ai CABR Ceuașu de Câmpie, UM Căpușu de Câmpie, CABR Reghin, CIA Glodeni au urmat cursul de "Lucrător calificat în culturi de câmp și

legumicultură", susținut de SC 4 C Rural Strategic SRL. Partea practică s-a desfășurat la Ceuașu de Câmpie și Căpușu de Câmpie.

Tot în perioada septembrie-noiembrie, tineri de la CRRN Luduș au urmat cursul "Agent de curățenie clădiri și mijloace de transport", susținut de Asociația Clubul sportiv AQUA Baia Mare, partea practică fiind susținută la CRRN Luduș.

Silvia Gal - "Mi-au plăcut cursurile. Cred că aș putea să lucrez în centru, să mătur și să șterg pe jos".

Szekeres Eva - "Mi-a plăcut cursul de curățenie. Aș vrea să mă angajez ca și îngrijitor curățenie la farmacia din sat".

Alina Sava - "Mi-a plăcut cursul de agricultură și aș vrea să lucrez la o seră de flori".

Maria Vizi - "Mi-a plăcut cursul de curățenie. Am învățat să fiu o fată curată și ordonată, să fac curățenie în locuință, în bucătărie. Sunt mai responsabilă. Mi-aș dori să îmi găsesc un loc de muncă ca femeie de servici".

Tineri "Pregătiți pentru viață"

Copii și tineri din sistemul de protecție socială din județul Mureș, dar și din familii vulnerabile din comunitate, au fost implicați în ateliere de dezvoltare personală pe diferite teme de interes, activități sportive, jocuri, recreere în natură în cadrul unui proiect mai amplu, desfășurat la nivel național, intitulat "Pregătiți pentru viață". Scopul proiectului, propus de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, a fost integrarea mai ușoară a tinerilor în societate, de a face mai ușor față situațiilor de risc, dar și de a-și dezvolta spiritul de echipă prin implicarea lor în activități de grup.

Trei tabere de weekend au fost organizate în cadrul proiectului, de către DGASPC Mureș și Casa de Cultură a Studenților Târgu Mureș, în stațiunea Praid, pentru tinerii din județul Mureș, în perioada 29 septembrie-15 octombrie. Copiii din servicii sociale, din familiile din comunitate din Glodeni, copiii aflați în plasament în familii, dar și copii din cadrul Centrului de zi al Fundației Buckner Târnăveni au petrecut timp de calitate, alături de educatori, psihologi și experți invitați. În total, 110 persoane, tineri, alături de educatori și psihologi, au petrecut împreună timp de calitate. "Am avut ocazia să cunoaștem tineri plini de viață, dornici să viziteze, să cunoască lucruri noi, să socializeze, să-și exprime talentele, să se întrecă în aptitudini și competiții sportive", a precizat Emil Mătea, directorul Casei de Cultură a Studenților Târgu Mureș. Tinerii au fost implicați în activități sportive, jocuri,

recreere în natură și vizite la Salina Praid, ateliere de dezvoltare personală pe teme de interes - rolul și importanța educației, prevenirea traficului de persoane, consecințele consumului de droguri, relații sănătoase de prietenie, autocunoaștere. Toate activitățile au fost organizate în incinta Pensiunii Praid. "A fost un prilej pentru copii să se cunoască, au legat prietenii, au învățat să comunice

mai eficient despre ceea ce simt și cum să fie solidari cu ceilalți", a subliniat importanța acestui proiect Elida Deak, director general adjunct al DGASPC Mureș. La tabere au luat parte și specialiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, Agenția Împotriva Traficului de Persoane-Centrul Regional Târgu Mureș, precum și Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș.

Date de contact DGASPC Mureș

Email: office@dgaspcmures.ro

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561

Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu Mureș

www.dgaspcmures.ro